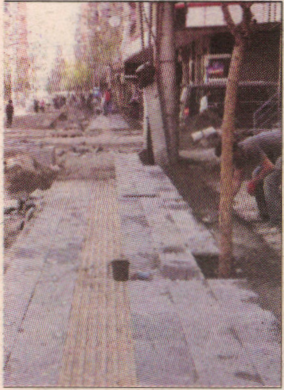

Welat VERROJ

Ziwan nasname yo, ziwan rûmet o... Pêveka Azadiya Welatî ya, belaş a. 8 - 04 - 2013 Hewtane HÛMARE: 48 E - mail: welatverroj@gmail.com

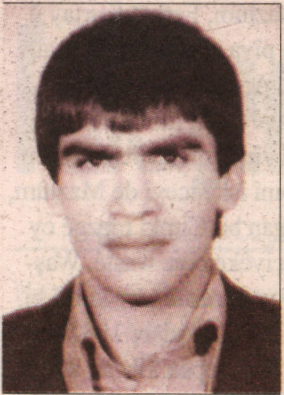
Çûçika kergî,
nêbeno ordeg

Zere vano ez kam a? Û gey-
reno rûçikê kewmê xo. Dewe
de kergî estbî vera vera şîne
hetê înan, çi qasê ke hetê înan
şono ewnîyeno ke înan ma-
neno o kergan de hîna weş pê-
kena. Kerge tu rayan nêbeno
ordeg... RÛPEL- 7

Şaredarîyên
Amedî
xebityenê

RÛPEL/5

Şaro kurd
Mazlum
bi xo yo

RÛPEL/2

Xalit Bego
Çibraniy û Wusif
ZiyaPaşa

RÛPEL/6

Kurdan rojbîyisî de azadî waste

4 Nîsanî Rojbîyîşê Şarê
Kurd Abdullah Ocalanî yo.
Kurdan bi ruhê Newroza
Amedî verê xo day Amara
û rojbîyîş pîroz kerd

MÎLYONAN PÎROZ KERD

Bi se hezaran şarê kurd Kurdistan
û Tirkîyayî ra verbê Rihaya
Amarayî şîy. Dinyayî de zî kurdan
cayê xo de rojbîyîşê Serekê Şarê
Kurd Abdullah Ocalanî bi coşa
Newroza Amedî pîroz kerd.

ROJBÎYÎŞ Ê KURDAN O

Peyamên ke Amara û dinya ra,
şarê kurd ard ziwan, kurd bi
estbîyayîşê Ocalanî, xo şinasna.
No semedî ra zî rojbîyîşê Ocalanî
yê hemeyê kurdan o. Azadîya ey
azadîya kurdan do bîyaro.

VENGÊ KURDAN

Kurdan ard ziwan ke ney ra pey
kurdîy verba azadîya xo kewtê
rayîr. Heta ke azadîya xo megerê
vindertiş çîno. Şar azadîya
Ocalanî wazeno ra ard ziwan ke
wa vengê înan bihesyê... RÛPEL - 5

Maya Uweyşe zaf dej ant

Maya Uweyş tornanê xo ra tena meseleyanê xo xelat verdaya. Lajê Maya Uweyş, Ab-
dullah Ocalan semedê kurdan zaf xebat kerd. Semedê ey zî, polêsan her tim zext kerdê
keyê înan. Dewijîy semedê ey operasyonan zaf têrsayê. Cuyayîşê Maya Uweyş zaf rutîn
bi. Hertim karê dewî kerdênê. Lajê Maya Uweyş Mehmet Ocalanî hertim eştê, zîndanî
semedê ey zî, her tim Maya Uweyş, gedeyên ey û tornanê xo de tena menda... RÛPEL - 3

Demokrasi

Zewes Esnaw /

Aştî û rewşe

Koser Welat /

Şaro kurd Mazlûm o

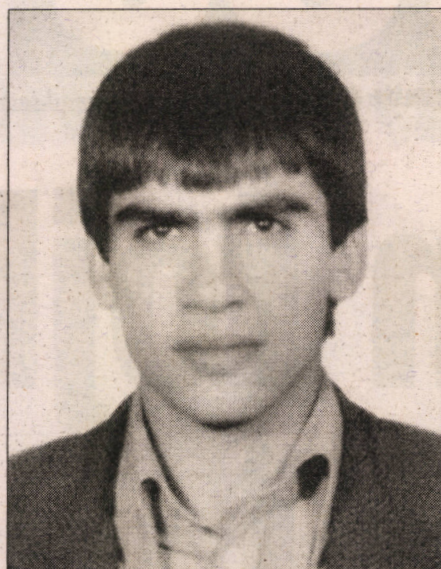
Mazlûm: "Bi wendişê mektebe û şixul-yayişê fabrîkayî şaro kurd azad nê-beno. Tarîx do rocêke nê xebetane ma binûso." Rayverê Şarê Kurdî: "Mazlûmî rojêke de 500 rûpel pirtûk wendî. O rayverê ma, o mezgê ma be."

SEZAÎ MEMÎŞ*

Tarîxê şaran de zaf şexsêy xoverdêr û namedariy vejîyayê wertê. Nê şexsan civatê xo rê biyê rayver. Nê şexsêy xoverderan kokê xo civatê xo ra giroti be. Ma eşkenê şexsê nê merdiman de civatê înan zî bişinasnê. Zey cayê, EmêE Muxtar û êy bînan.

Mîyanê şarê kurdî ra zî şexsêy tarîxî vejîyayê. Înan ra yew zî Mazlûm Dogan o. Eke cuyeyê ey baş biyero fahmkerdişî zerreyê xo de zaf çî limneno. Mazlûm nameyê xo şarê xo ra geno. Çimkî şarê kurd her wextî tade-yîyê dewletî vînaye bi. Bi arizî zî şarê Dêrsimî zahf tadeyê vîna bi. No samed ra zî keyê înan zî nameyê qe-deyê xo kerdo, Mazlûmî. Ro ser Mazlûmî, tesîrê çanda seyyidîti bîyo. Mîntiqayê Dêrsimî de no çand, çandêke taybet û alîmî yo. Şarê Dêrsimî zî di milê wendişî de xo averberdo. Çendeke wendê ser înaq hemverê dewletî de serê înan tîk bîyo.

Embazê Mazlûmî zî gedetîyê xo de dest bi rogerayîşî kerd. Gede ei, la zey civatê xo hemverê politikayanê dewlete de muxalîf be. Çalakîya ey a siftêyîne wexta Demîrel şibe Depe tanzîm kerde. Dim ra yeno binçimkerdiş. Hedî hedî mekteb û zere Dêrsimî de Mazlûm yeno

şinasnayîş. Tenya şarê Dêrsimî nê, rayberî dewletî zî, Mazlûmî şinasnenî. Perqala dewlete her tim ciwanan ra tersayî bî. No samed ra zî, Mazlûmî koçî/sir-gumî Balikesîrî kene. Armancê no koçî, Mazlûmî erd û çande xo ra dûrbigerê. No waştîşê înan nêreseno armancê xo. Mazlûm oca de zî wendiş û rogerayîşê dom keno. Dim ra zanîngêhî Hacettepe qismê/beşa Aborî qezenç keno. Raverayîye zanîngêhî, seba Mazlûmî zahf baş bîya. Çimkî ewta de karê şorêşî û şoreş-gertî weş bi. Hemî ciwanî ser politîka lec kenê û seba armancê xo zî her tim kuçeyan de mîyanê çalakî de biyê. Mazlûmî zî zanîngêhî de derheqê sosyalîzm û marksîzm zahf kitabî wend û rogerayîş kerdî bî.

Mazlûmî, serra 1976'î de derheqê meseleya netewî de zî kitabêy wend. Waştê qoçê xo û tarîxî şarê xo fahm bikero. O wext, no samed ra zî nizdiya'DDKD'yê bîyo. La bi vatîşê

Mazlûmî ê' Burjuvayî netewîperwer ê" fikrê înan, Mazlûm ra çewt yeno. Her çendêkî Mazlûm ciwanêkî kurd bibo se zî, mezgê ey enternasyonel bi. O waştê Dinya de heme kes di milê heqan de yew bibê. Mîyanî înan de perodayîş nêbo. Têgêrayîşê Mazlûmî domkerd bi. Dim ra zanîngêhî de şoreşgerêke bi name Hakî Karer şinasneno. No şinasnayîş seba Mazlûmî beno mîlad. Yanî rogerayîşê ey reseno armancê xo. Hakî Karer, bi êsle xo Tirk o. La, o rayverê şarê kurdî şinasna bi û ey ra embazî kerdê. Eke şarê kurd azad bibo se, şarê binan zî azad bibê" fikr û vindertişê Hakî Karer, tesîreke qird ro ser Mazlûmî keno. Mazlûm zî xo nizdî înan keno. Dim ra şino şaristanê xo.

Nê fikrên xo keyê xo ra barekeno. La belê piyê û maya ey zahf hêsir benê. Newazenê Mazlûm biba şoreşger. Ê waştê Mazlûm mektebê xo biwano. Mazlûm zî înan ra vano: "Bi wendişê mektebî û şixul-yayişê fabrîkayî şarê kurd azad nêbeno. Tarîx rocêke nê xebetane ma do binûso." Dim ra keyê xo miradyeno, şino Enqere. Oca de embazanê xo vînenno. No biryara xo înan ra zî barekeno. Hendî Mazlûm beno şoreşgerêke kurdan. O wext Mazlûm Dogan zahf ciwan bi. La di milê meyî de zahf hezdar bi. Rayxestîne bîna seba Mazlûm vate: "Pirtûkxaneya lingan ser" yanî zahf zane bi. Rayverê Şarê Kurdî zî derheqê ey de vate: "Mazlûm rojêke de 500 rûpel pirtûk wendê. O rayverê ma o mezgê ma bi." Wexteke kilm de Mazlûm xo averberdi bi. Rayxestîni ey şirawit Êlihî. Oca de seba şarê xo xebatê şoreşî kerdê. O wext Êlihî de hemî kes

Mazlûm ra vate: "Keko, vejîyayîşê Mahsum Korkmazî de kedêke pîroz da. Embazey keno, ey rayxestîni kerdî bi."

Çimê dewletî de hindî Mazlûm bîyo telûke. Dewlete waştê ey bigero destê xo. Peynî de zî resenê armancê xo. Serra 1979'î de aşma îlonî de aquveta bédîqetî Rîha de yeno tepîştîş. Dim ra ey benê navendê Amedî de. Oca cayê îşkenceyî bi. La mezgê ey teberî de bi. Waştê bişero teberî û karê xo dom bikero. Xeber şiraweno teberî. O wext berpîrsîyarê Amedî Akîf Yilmaz bi. Ey ra vati bi: "Ez wazena firar bikerî. Mil bide min." Embazêy ey qebûl kenê. Dim ra Mazlûm, zerre qutîyê qirşîkê de xo limneno û şino teber. Encax ey vînenê. Rayna benê zîndanî. Ro ser Mazlûm zahf vîndenê. Çimkî ey ra tersay bî.

Zîndanî Amedî de hûmara 5'î de, tarîxe xoverdayîş yeno nuştîş. Mazlûm ewta de şexsê Esad Oktayî de hemverê perqalê dewletî de serê çewt nêkeno. Oca de veradê cuyayîşî vindertiş zehmet bi ema, Mazlûm, Ferhat Kurtay û Hayrî Durmuş piya rojnameya Hawarî hadre kerdê bi. Armanca dijmin, nê-waştê ê bi mezgê xo bi fikîkiryê. Armanca dijminî vîne şoreşgeran teslîm bigerê bi. Di binî îşkenceyî de Mazlûm, her tim ser lingan bi. Çimkî mezgê ey azad bi. La o, çiyêke çiya waştê. Waştê ey, vengê xo biresnê şarê kurdî bi. Bi no armancî roja 21 Adare 1982'î de hucreyê xo de hîrê çopên kibîrtî, adirê roşnîyeyî berz kerd. Mazlûm, roca Newrozî beno adir û no adir eyro şarê kurdî roşn û germ keno.

*Zindana Bandirna

MUSTEFA DOXAN

Helbet merdim waxto ke qalê Amedî kerd, lazimo, hebê qalê raştîya Amedî bikero. Her çî ravêr no bacaro tarîxî, bi renganê xo, bi îtiqatanê xo, bi parekerdena xo, cayê de mîtolojîk û pîroz o. Ayê ra zî, tarîxa kurd û Kurdistanî de her tim, rolê xo serede kaykerd o.

Encax merdimke Amedê rengîn ra, verba bacarê qedîmî, yanê verba ca û meskenê pêxamberan Rihayî de şono, no ruhê merdimatey, jîyana merdimî de dahîna zêd manê xo vînenno. Çimkî, şarîştanê Rîha tarîxî de, her dem cayê ewliya û pêxamberan bîyo.

Seke êno zanitene, Hz. Ibrahî hequtalay zê jû xelate, na axa pîrozî de ruşna însanîfî rê. Encîya tike qaytê tarîxe

Bi ruhê Newroza Amedî ver bi Amaraye...

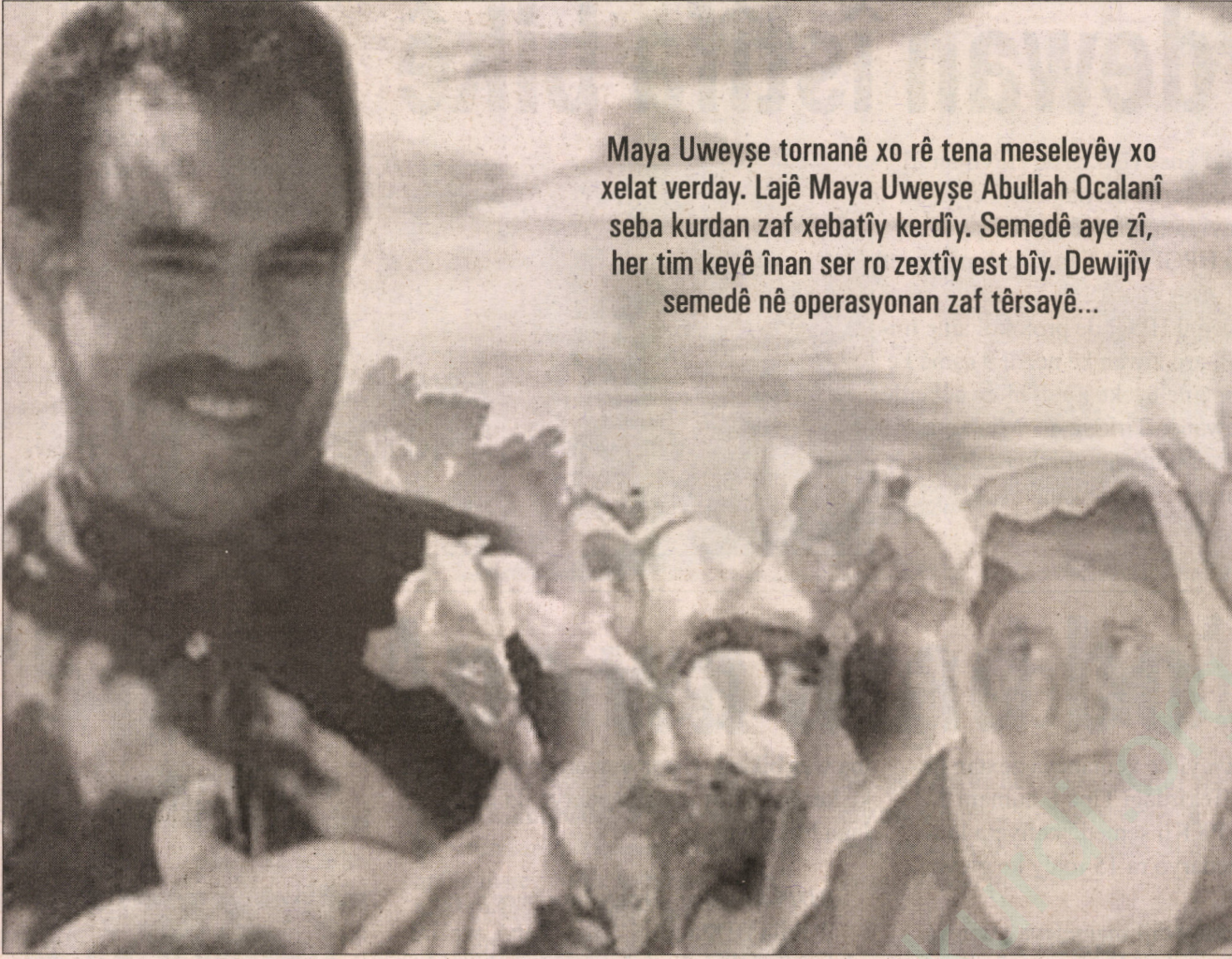
kena, en dergayê elewîyan a pillî nê bacarê qedîmî de rê. Ayê ra zî, tarîxî de mîtolojîyê her ca û meskenî jûbin ra biryayeyo. Bi min, şaristanê Rîha'de suka Xelfetîni û dewa Amara de, cayê birêz Ocalanî 4'ê Averêlî / Nîsana 1949'î, tarîxa kurdan de cayê ke zaf bê hempa geno. Yanê bi fam kerdena min, seba mislimanteyî, qedr û qimetê Meke û Medîne çik o se, seba milletê Kurdî zî, qedr û qimetê suka Xelfetîni û dewa Amara, hondê zêd o. Çimke Amara de, 4 Avrêlî / Nîsana 1949'î de, rojbîyîşê birêz Ocalanî, tarîxî de êno mana bîyîş û çînebîyîşê şarê kurd.

Helbet tarîxî de dijî serdestan şarê

lurd; Geliyê Zilan bigê, Qoçgîrî, Şex Saîd û heyane şerê Dêrsimî, çixas sere verznayo zî, dewlete her dem, bi destê xayînan nêverdayo ke kurdîy serê xo berz bikerê. Yanê heyane demoke, PKK xo resna ci, ayê ra ver çixas serekê û rayîrberê kurda biyê, qetil kerdê û ortera varîznayê. Encîya lazimo ke merdim tarîxî de jû heqî gere teslîm kero. Yanê 4 Nîsanî rojbîyîşê birêz Ocalanî, biyê ruhê felsefa PKK û biyayîşê, şarê kurd o. Yanê PKK, a roje ra heyane na rojî, bi ruhê qehremanên xo verda, bi bawerey xurte 30 serra, verba serdestan, serê xo nêatoro û şarê kurd serê xo berz kerdo heyane roja ewroyin û amaya.

Yane lazimoke merdim, qedr û qîymeta na roja tarîxî yanê 4 Averêlî û dewa Amara gere rind bizano û rind fam bikero. Hela gorê ruhê demî, lazimo ke merdim jûbinbîyîşê xo daha zî xurt bikero. Ayê ra zî, şiyena Amara emserrî, gere bi ruhê Newroza Amedî bibo û haştîya de bibo. Sebake destê haştîye dahîna xurt bibo ke, dost û dişmenê kurda ne demî rind fam bikerê.

Seba haştîyê, seba jubiyena şaran encîya sebake zerêyê jû baxçeyî de her kes bi renganê xo, xo awan bikero, gere her kes, bi ruhê hewteya qeremanî, bêşik û şupe verê xo biçarno, cayê rojbîyîşê birêz Ocalanî, dewa AMARAYî. Yanê dewa birêz Serêkê Rayîberê Kurd Abdullah Ocalanî. Ewro roja vîjdanî ya. Ez Amara de ra. Bimanê weş û war.

Maya Uweyşe tornanê xo rê tena meseleyêy xo xelat verday. Lajê Maya Uweyşe Abullah Ocalanî seba kurdan zaf xebatîy kerdîy. Semedê aye zî, her tim keyê înan ser ro zextîy est bîy. Dewijîy semedê nê operasyonan zaf têrsayê...

Fekê gedeyeke ra cuyayîşê Maya Uweyşe

■ ASMÎN CUDÎ

Heme cayê Dewa Amara de zozanîy est ê. Semedê ey zî xusûsî gedey zaf dewa Amara ra hes kenê. Dema ke amnan yeno dorverê keyê Maya Uweyşî de gulîy tebw bi tewr abenê. Semedê gedeyan dewa Amara ze cennetî ya.

Dewijîy bi mutevazîyeyî bexçeye xo de karê xo kenêy. Amnan fekîyan û sebzeyanê xo arê danê. Madîyata çend kesan normal o, mîyanî ey malbatan ra yew zî malbata Maya Uweyş a. Malbata Maya Uweyş dewa Amara deya. Heme kesîy zaf baş şinasnenê. Heme kesîy zî Maya Uweyşî ra zaf hes kenê...

Maya Uweyş tornanê xo ra tena meseleyanê xo xelat verdaya. Lajê Maya Uweyş, Abullah Ocalan semedê kurdan zaf xebat kerdo. Semedê ey zî, polêsan her tim zext kerdê keyê înan. Dewijîy semedê ey operasyonan zaf têrsayê. Dewijîy hem lejkeran ra û hem zî operasyonan ra zaf têrsayê. Ey semedî ra, zaf kesîy nêşîyên keyê Maya Uweyş.

Cuyayîşê Maya Uweyş zaf rutîn

bi. Hertim karê dewî kerdênê. Lajê Maya Uweyşe Mehmet Ocalan her tim eştê zîndan semedê ey zî her tim Maya Uweyş, gedeyên ey û tornanê xo de tena menda.

Maya Uweyş zî, heme gedeyên xo ra warvejya û keyê xo berdê Edeneyî. Kesên ke Edeneyî de welatparez bî zî, têrsana nêşîkyayê bişêrê keyê Maya Uweyş. Çimkî darbeya 12 Îlonî zaf nêzdî bi. Semedê ey zî, zaf kesan silav nêdeyê Maya Uweyş, çimkî têrsayê.

Hîzbullah û T.C pîya xebat kerdên

Ey demî de Kurdistanî de zaf kesîy îşyan kerdê. Hîzbullah û dewlete pîya xebat kerdê. Dema darbeyî 12 Îlonî de hukûmat zaf tedaye bi kurdan kerdê. Semedê ey zî, bawerêy bi dewletî çînê bi. Kamî ey demî de semedê kurdan xebat bikerdayê heme qirkerdê. Tadeyî zaf bîyê. Semedê ey zî kes nêşîkyayê tena bişêro teber. Welatparezan heme qirkerdê. Destê Maya Uweyşî ra çik nêamayê. Yew şew 2 polêsiy sivil ameyê keyê Maya Uweyş. Lajê ey Mehmet Ocalanî berdê. Uweyş zî niştaro û

bermaya.

Maya Uweş şî keyê cîrananê xo vata ke: "Yew lajê min tena mend. Ey zî berdî û keyê cîrananê xo de niştaro û bermaya. Ez enka sekeni. Yew lajê min tena mend. Ey zî berdîy. Yew roj welatpareziy ameyê Maya Uweyş berdê kongreya DEPî. Maya Uweyş şîya kongre serkeftine. Lajê xo Abdullah Ocalanî diyo. Zaf biyo kefwêş. Rojo bîn welatparezan Maya Uweyş hîna arda keyê ay û kes nêdî Maya Uweyş şîya kongre û ameya.

Verê merdişê Maya Uweyş de, vata ke: "Min yew hewn dî. Lajê min Abdullah yew zerd erdî ra girot da min."

Nêweşîya Maya Uweyşî zaf bibi giran. Nêweşîya şekerî ra, tarîxa 1993 de cuyayîşê xo vînî kerd.

(Na nuşte ma sîteyê PAJK ra açarnaya.)

AZADIYA WELAT
Zozan Basın - Yayın Adına
İmtiyaz Sahibi
Halime PARLAK
Yazı İşleri Müdürü
Aydim ATAR
Yönetim Yeri:
Diclekent Bulvarı
Termil Apt. Kat:3 No:9
Kayapınar / DİYARBAKIR
İdare Tel: 0 (412) 251 38 88
Yayın (Weyan)
TEL: 0 (412) 237 48 90-91
Fax: 0 (412) 237 48 89
Baskı (ÇAP):

Stenbol: Gün Matbaacılık, Reklam,
Film, Basım, Yayın,
Tan. San. Tic. Ltd. Şti.
Telsizler Mevkii Beşyol Mah.
Akasya Sok. No: 23/A
Küçükçekmece / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 580 63 81
Edene: Arslan Güneydoğu
Gazetecilik, Matbaacılık, Kağıtçılık
Yeni Doğan Mah. 2108 Sok.
No:13/A
Yüreğir / ADANA
Tel: 0 (322) 346 03 71-72
Genel Dağıtım:
Türkuvaz Dağıtım Pazarlama

Kam çi vat?

■ NAVENDA XEBERAN - AMED

Tirkîya de camerdîy keye de maya xo ra rêz genêy, feqet teberî de zî sewbi mayan ra, îşkence û tadeyê kenêy. Humermend Tarkan Tevetoglu semedî 8 Adarê peyamê çap kerd bi û peyamê de niştê: "Eger cenîy wazenê no rojî weşîye de pîroz bikerê se, cenîyên ke binê zilma camerdan de yê, deja înan gere biqedyo. Merdiş û şidetî ra xelas bibê. Xelasîya veyveyan gedeyan, ra gere heme cenîy azad bibê. Huqûqa Tirkîya cenîyan ra zaf alikarî nêkeno. Ma heme gere hemberî şideta cenî de, biheşê xo, têkoşîn bikerê. Encax ey wextî de 8 Adarê bena roja cenîyan."

Zihniyeta AKP'yê de hewna zî cenîyan her tim tepayê dana. Ma fînak bide serekê Şaredarîya Kirikkaleyî Mehmet Demîr ke şaredarî destê AKPî de yo, 8 Adarî de hesabê xo yê Facebookî ra peyamî de vato: "Cenîyan Homayî semedê camerdan namusa înan helal kerda."

Sewbi AKPyij wekilî Konya AKPî Cem Zorlu kongreya Memur-Sen de qise kerdo û vato: "Eger şima wazene cenîyan maxdûr mêkerê, gere nesîla ke tersa înan Homa ra esto biresnî." Walîya Mêrdînî Turhan Ayvaz zî vato: "Komelî de pîrsîrêkên werdî benê, cenîyan ra şidetî zî bena, cenîy şonî kumarci, araşîmitox û xîntan ra zevijyenî û peyinî de zî tadeyê veynenî." Serekwezîr Erdogan zî vato: "Cenet binê lingê cenîyan de nîyo. Binê lingê mayan de yo."

Travmaye ra şidet yeno

Cenîyan semedî namûs û toreyî, şidet veynenî ya zî yenî kiştîşî. Qetilkerdîşan ser de psîkoloj Tanju Surmeli qise kerd û vat: "Eger yew kesî semedî tore û namûsî cenî kişena se serê ey de pîrsîrêk est a. Çimkî encax mezgê înan xirab est o ke, cenîyan ra şidet kenî. Gedeyê xo zî maruzê şidetî kenêy. Peynî zî pîl beno û cenîyan ra şidet kenî. Serê înan çîyeke wuşkey keno esto û biyayîşê înan zaf zorî de yo."

Çapemenîya Tirkîya de cenî

Rojnamegera cenîyan ra manîfestoya 8 Adarê Buroya Muftûya Sîwasî de 'alo fetva' est a. Kam kî îna geyranê heme şideta camerdan ser de, cenîy geyrenî.

Ewlehî cenîyan nêkene. Mudirîya Ewlehî, gûya şideta mêrdeyê ra cenîyî paweno!

Ferdane Çol girotî bin ewleheya xo. Feqet binê ewleheyî polêsan de, mêrdekî cenî ya xo kişt. Dadgeh zî polêsi ra cezaya pere da.

Destûr nêday pêvînayîşî

Pawitoxên Serekê Şarê Kurd Abdullah Ocalanî 27 Tîrmeh 2011 ra heta ney gamî bi muvekilê xo de pêvînayîş nêkerdê. Her hewte sere dayê Dozgeriya Komale ya Bursayî ema bi bahaneya 'keştî xirabeyo, tamîrî de yo, va xedar o û zwb.' ra nêverdayê.

'Qetilkarê lajê xo wazeni'

Serrên peynî de kana lejkerên tirkan yê tewr bi tewr cayan de, ciwanên kurd ke lejkeriy kenê bi hawayê şik cuyê xo vinî kenê. Nînan ra yew zî Ugur Pamuk o. Piyê ey qetilkarê lajê xo wazano. Ugurî Idir de lejkeriy kerdê.

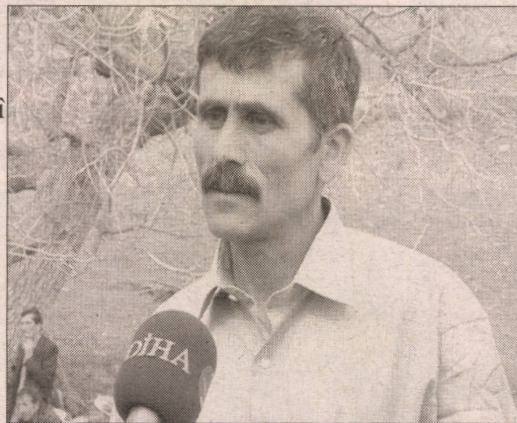
Şaredarê Wani Bekîr Kaya...

Şaredarê Wanî Bekîr Kaya nezdîyê 11 aşman gureyê ey ra semedê girotişên Qirkerdişê Siyasî dûrfînaye bi. Dadgehî ey serbest verda. Kaya kewt kombiyayîşê meclîsa şarearî û kombiyayîşê keyayan. Keyeyan.

Cerdewan îstîfa bikê

Dewa Colemêrgî Nisê (Işikli) de HPGijan 21 Tîrmeng 2012 de sercerdewan Esat Faruk dil girotbi. Tirkîyayî ra rayîrberên IHDî şîy Kurdistan başûr û HPGî Esat Faruk teslîmê heyetî kerd.

Mîyanê heyetî û HPGî de protokol ame îmzekerdiş. Farukî ard ziwan ke nezdî 9 aşmê ke tîyayo ema tu mameleyeke xirab bi ey nêkerdê û veng da cerdewanên Tirkîyayî: "Min xeta xo fam kerd. Wa şarê min min ef bikero. Ez îstîfa kenî. Veng dani mehe cerdewanan wa êy zî îstîfa bikerê."

Zindanî de grev domyeno

Zindanên Tirkîyayî de kemaneya zextan nêbeno. Zindana Tekirdagî Tîpa F humara 2 de 7 giroteyên PKKij semedê kefiyeta îdareya zindanî wedaryo ra 15 rojêy ke greva veyşaney de yê.

Grewa veyşaney dijî mameleya xirab ya îdareyî ameyo meydan. Hetê cezayên giroteyên mubeta girankerde; Kenan Avcî, Abdulkadir Yılmaz û Cemal Akin, giroteyên bi nameyê Abdullah Şimşek, Mehmet Zahîr Saritaş, Ferdi Çiçek, Yusuf Aldemîr bi temaî 7 girotey 25 adarî ra naşt kewtê greva veyşaneyî ya bê dor û bê qor.

Waştîşên giroteyan zext û kefiyeta îdarakeran wezaretaya edaletî wa bivîno û şertên

îna weş bikerê. Giroteyan ard ziwan ke heta ke kerdişên hovanê nêwedaryê do greva înan bidomyo.

BDPî humara giroteyên nêweş persa

Wekîla BDPa Êlîhî Ayla Akatyî, wezîrê edaletî Sadullah Ergîni ra, goreya daneyên 2013î humara giroteyên nêweş ke zindanî de yenê girotişî persa.

Pesan mîyan de; çend giroteyan serra 2002 ra heta 2013 cuyê xo vinî kerdêy û heta serra 2013 çend nêweşên giroteyî zindanan de estêy? Humara giroteyên berasteng çend êy? Humara giroteyên mezgî ra kemiyê çend êy?

Êrişên nijadperestan nêqedîyenê

MHPî welatîjê kurd darp kerd Şaristanê Kirklareli de welatîjê kurd Mehmet K. ê kurd ra, 2 kesên MHPijan vato: "Welatê ma terk biki" û ey tehdît kerdêy. Pey ra zî ey darp kerdêy.

Mehmet K. Licêya Amedî ra yo. Her roj Parka Zincîrlioglu de vindeno û kesê bi nameyê Emre. A. û kesê bi nameyê Terzî ey tehdît kerdêy. Gora Mehmetî mîyanê înan de tu husûmet çîno. Semedê ke cuyayîşê xo dewam bikero ra hemaley keno. ey ravatê: "Bi lez Kirklareliyî terk biki." Wina dewam kerd: "Min çî-

yeke nêvat. Ey ra pey zî êrişê min kerdîy û min darp kerdîy."

Êrişê wendoxên kurd kerdîy

Zanîngeha Dokuz Eylul ya Fakulteya Perwedehiya Buca de komeke faşîst êrişê wendoxên kurd kerd. Wendoxîy zî semedê ke êrişê faşîstan protesto bikerê çalakî viraştîy. Ema polêsan êrişê wendoxan kerd. Wendoxan zî dijî êrişa polêsan bi kerayan bersiv day. Polêsan nezdî 50 wendoxan girotiy binçiman. Ey demî de zî komela faşîstan rayna êrişê kerdîy.

Roboskê hewna awe onceno

Rektorê Zanîngeha İbrahim Çeçen ya Agirî semedê ke wendoxan hetkarey dayê greva veyşaney û qirkerdişê Roboskê protesto kerdê ra 150 wendoxanê xo ra cipesayîş akerd. Rektor îdia keno ke, nêy wendoxîy beşdarê çalakîyan bê destûr bîyê, slogan qîrayê û pankart tepîştê û zewnbî çiy kerdêy. Wendoxan ra Yusuf Taşpınarı ard ziwan: "Kerdişên rektorî qet nîno qebûlkerdiş. Çimkî îdiayên ey teberê raştayî de yê. Ma mafên xo yê demokratîk û vindertişê bi rûmet mojnayo. Ma antidemokratîkey nêkerd."

Hekîman çalalî viraşt

Her ke şino hekîmên Tirkîya raştê êrişan yenê. Zafêreya semedê ci zî goreya tikey zanistan problemên psîkoloji û civatî ra yê. Tabikî tewrên bînan zî tede estêy. Semedê ke êrişkarîyê daha zêd ceza bigê ra, hekîman Fakulteya Tip ya Zanîngeha Hacettepeyî de çalakî darfinay. Heqîman waşt ke, kesê ke êrişê înan kenê wa raştê ceyayên giran bêrê ra meclîsi ra waştî ke kanûn bivejê.

Tîşorta 'Kurdistan' ra binçimkerdiş

Qeza Qersî Kaxizmanî de ciwaneke semedê ke tîşortê 'Rojavaya Kurdistan' nuşte dabi xo ra, polêsan ey girot bin çiman. Kaxizmanî de ciwanê bi nameyê Paşa

Kaya (19) polêsan da vindertiş. Nasnameya ey kontrol kerdîy. Pey ra zî girotiy binçiman. Semedê binçimkerdişî zî nuştayê tîşortî ser 'Rojavaya Kurdistan' bi.

Sazîyên sivîl zî fermîyet wazenê

Pawitoxên sazîyên sivîl yê merdimatîy ku Amedî anê ziwan ke vengdayîşê Serekê Şarê Kurd Abdullah Ocalanî zaf muhîm o û veng heme kesan day û vatîy: "Wa heme kes

warêteya ney pêvajoyî bikerê." Hetê bîni ra zî: "Hukûmatî wa gamên xo warê fermîyetî de daha hîra bierzoye ke aşî û biratî daha nezdî bêro ke ney ra pey wa gunî merijyo."

'Serek Apo wa azad bo'

Şarê kurd semedê ke rojbîyayîşê Serekê Şarê Kurd Abdullah Ocalanî ze rojbîyayîşê xo vînay û serede bi se hezaran kesîy Amara de, bi mîlyonan kesîy zî, war û cayê xo de rojbîyayîşê Ocalanî pîroz kerdîy

Şarê ke semedê rojbîyayîşê Serekê Şarê Kurd Abdullah Ocalanî şîbîy Xelfetînî bi des hezaran komê pêser bîy. Komî ard ziwan: "Indî ma wazenê ke Serek Apo xo mîyan de bivîne ra wazenê wa vengê ma bihesyê."

Bi banê TUHAD-FEDî de bi şîara 'Çaresereya demokratîk Ocalanî ra azadî' bi des hezaran kurd verê xo day Xelfetînke bişêrê Dewa Amara ke Serekê Kurd Abdullah Ocalanan

maya xo ra bîyo zîyaret bikerê. Hemeyê Kurdistanî ra û Tirkîyayî ra rayîberên sazî û dezgeyan û partîyan û zaf humarey de şar û endamên înan beşdarê koma Xelfetînî bîy.

Xelfetînî de şar her tim semedê azadiya ocalanî qîrayê û ardê ziwan: "Bê serek cuyayîş nêbeno. Ocalanî ra azadî. Aştî hima nika." Şar bi ala Kurdistan û flamayên PKKî û rêxistinên bînan bi des hezaran amey pêhet û vengê xo, bi reng û coşa Newroza Amedî mojnay dinyayî. Çimkî çimê dinyayî ze Newrozî Xelfetînî de bi.

Şar bi coş bi û bi her hawayî pîrozkerdişê rojbîyayîşê Serekê Kurd Abdullah Ocalanî kerdê û waştê. Hetê bîni ra zî vayê pêvajoyî zî

mezgê înan de hevîyanê zaf gird viraştîy û mohra xo day pêvajoyî û ardî vîr ke, heta aştî pêk bêro do tekoşîn dewam bikero.

'Wa vengê ma bihesyê'

Şarî bi her hawayî vengê xo bez kerd û qîray ke wa hemeyê Tirkîyayî û dinya pey bihesyo ke indî kurd kewtê rayîra aştî û wazenê bi biratey mîyan de bicuyê. Ey semedî ra zî şarî vatê: "Ma ney ra pey ze Serekê ma vat; Ney ra pey çek çîno sîyaset esto." wazenê sîyaset bikerê. merhela sîyasetî qedîyayo. No zî bi her hawayî do rayîra aştî abikero û birateyî bîyaro. Wa heme dinya vengê ma bihesyo ke ma aştî û azadîyî ra aver çiyê nêwazenê. **RIHA - DÎHA**

Şaredarîy Amedî xebityenê

Tevaheya şaredarîyên kurdan xebat kenêy. Nînan ra Şaredarîya Gird ya Amedî û Şaredarîya Rezan (Baglar) xebatên peyareyan kenêy. Dema xebat kenêy berastegan zî vîra nêkenê. Rayîra berastengên çiman ra kerayên bi het mojnênê ronênê.

Şaredarîyan heta ney gamî zaf peyarayîran de kerayên het mojnênê berastengên çiman ronayê. Na gam zî, Şaredarîya Rêzan Papûra Nûket Coşkunî de, Şaredarîya gird zî Papûra 75 Metre de dest bi xebên viraştîşê peyareyan kerdêy.

Berastengîy, warên înan û şar ney xebatîy zaf weş vînay. Şaredarîyan ze zafêreya xebatên xo, bi ney xebata xo zî teqtîra şarî girot. **AMED**

Sadax

Xoser Welat

xoserwelat@gmail.com

Aştî û rewşe

Di persgiraya kurde de ravêreyî, bi awayêko zaf lez vuryena û aver şîna. Serekê Şarê Kurdî di peyama xo ya Newroze de vatbi: "Di tekoşîna ma de serdemêko newe, serdemê tekoşîna sîyasî dest pê keno û na tekoşîne serdemê şerrî zorêri ya."

Reyna di payama xo ya "rojbîyayîşî" de zî vat: "Çi kal çi pîr, çi cenî çi xort, her keso ke wayîr rûmetî yo gere seba bîserkewtişê ravêreyîye bixebetyo."

Xora tekoşîna aştîye, tekoşîna şerrî zorêri ya. Serekê Şarê Kurd Abdullah Ocalanî, na bi doran vata û raştîyêka tarîxîya zî. Serkewtiş û têkşîyîş tenê bi ravêreyîya şerrî reyde giredayey nîyê. Yê kurdan zî tede di tarîxî de gelêke finakîy estê ke, serkewtiş yan zî têkşîyîş di ravêreyîya aştîye de ameyo kifşkerdiş. Peyama serekê şarê kurdî ke, ney serdemî bi rûmetî ya girredano, seba na giringîye yo.

Di feslefeya olê îslamî de qeydeyêke est o, "Ze ke, ti do ewro bimirê seba axrete û ze ke ti do qet nêmirê, seba dinya bixebityî." Bi raştî ewro ra dimgere şaro kurd û sîyasetê şarê kurdî û bi taybetî zî sîyaseto legal gere bi na felsefeyê bixebetyo.

Heme derfetêy dewlete yê ma zafêri yê. Bi no semed, çî di wareyê sîyasetî û çî di wareyê rayvistîniye de, gere ma des qatîy ro înan zêdêri bixebetîyê.

Serdemêy hinayîniyê bi plan, proje, taqtîk û rayvistîniyêka xurte pêkan ê. Rayvistîniya ma ya legale do çendêke ravêreyîye rê bîbo verpers, gumanîy est ê. Bi goreyê zehmetîyanê ravêreyîye, ke Serok bi taybetî areno ziwan gere sîyasetê ma heme hêza xo bîdo rayvistîniyêka bi rêkûpêke.

Dim eşkerakerdişê lijneya "akilmendan" vîst û çar saetîy nêravêraybîy, AKP ye çewres û panc parlamenterêy xo şîrawitîy Kurdistanana Amedî. Gelo nê parlamenterîy ameyê di derbarê ravêreyîye de kurdan îqna bikerê?

Kurdîy xo îqna kerdeyê û bi desan serrano aştîye wazenê. Camêrdan nika ra dest bi xebata sîyasî kerdo. Do heme cird û cemeetanê xo zî bifine rayire. Do heme hêza xo ya aborî bi kar bîyarê. Bi goreyê min, ma bi rewşa xo ya nikayine, bi awayêko bêsexbîr kede û nîrxêy hedreyan wenê mihênenê. Bêsexbîrî rê awe û adîr qîm nêkenê.

Tarîxê kurdan de kesêy zanayan eslê xo qet vîra nêkerdê. Heta bîyê mîralay zî gunîya eşqa Kurdistanî canê înan de giriyaya. Dek û dolabên dewleta Tirkîyaye ver, Xalit Bego Cîbraniy û Wusif Zîya Paşa yenê qetil kerdiş

Arêkerdax: Zerweş Esnaw

Xalit Bego Cîbraniy, fermanarê artêşê Dewleta Osmanîyan û artêşê Komara Tirkîya û serekê Cemîyetê Azadiye be.

Serra 1882î de qezayê Mûşî yê Gimgimî de maya xo ra ame dinya. Piyê ey reyîsê eşîra Cîbraniyan ra Mehmed Beg bi. Stenbol de mektebê artêşî qedînabi. Tira pey Taxa Yildizî de Mektebê Herbiye de mezun bi. No mektebî de raya ewil bena ke yew kurd no mektebî de mezun beno. Rutbeyê Yuzbaşîyo kûrmay û Payneyê Yawerî reyde beşdarê artêşa Osmanîyan beno.

Serfermandarê Osmanîyan be

Xalit Bego Cîbraniy senî ke Pêrodayîşê Cîhanî yê Yewinî dest bipê keno, Filistinî de wazîfeyê xo ver ra dano ageyreno Gimgimî. Herêma xo de waştî ke kurdan biyero têhet û mîyanê înan yewbîyayîş bivirazo. Wexto ke, Stenbolî de wendekar bi têkilîya ey timûtim welatparêzê kurdan reyde est bi. Endamê cemîyetê tealiyê kurdan bi. Rayberê nê cemîyetî reyde pênerd. Çimkî fikrê nê cemîyetî otonomî û serxobîyîşî de zelal nêbi. Hîmayeyê Osmanîyan de mîyanê otonomî û serxobîyîşî de mendîbî. Fikrê înan tîmîyankewte bi. No samedî ra, Xalit Beg û embazê ey no taket naketî ra nê cemîyetî ra aqîfîyenî, Pey de Erzorimî de rayvistişê Azadiye rone-nî. Hedefê înan Kurdîstana serxobîye bi. No rayvistiş tay wextî de zaf hera yew rayvistişê leşkerî û sîyasî anî raşte.

Gimgimî de mensubê eşîra Cîbraniyan ra hîrê esparê sivikan yê Alayê Hemîdiye awan bîyî. Xalit Beg serekê nê hîrê alayan ra yewî beno. Vera artêşa Rûsan pêrodayîşo xişn dano. No pêrodayîşî de zaf qehramanî cenk keno û no samedî ra, terfî gêno, beno mîralay.

Bi temamî kemalîstan ra visyenê

Pêrodayîşê Xelisîyayîşî de Mustafa Kemalî het de ca gêno û vera hukûmatê Stenbol û mutefîkan de vindeno. La serehewanayîşê Qoçgîriye de Kemalîstan ra zaf şikîyeno û hinî vera înan ra tîkilîya

Xalit Bego Cîbraniy û Wusif Zîya Paşa

Xalit Bego Cîbraniy

Wusif Zîya Paşa

xo sist keno û tayê wextî ra pey zî, temamen tîkilîya xo qerifneno û rika înan gêno.

Biryara awankerdişê Kurdistanî girote

Xalito Cîbraniy, serra 1919'î de Şerîf Paşa reyde Konferansê Parisî de ca gêno û beno delegeyê kurd. 1'ê Adara 1920'î de Konferansê Parisî de neqşê Kurdistanî pêşkeş kenî. Ê, babeta barkerdîşê şarîstananê rojakewtî de Nûbar Paşayo Armenîjî reyde pêkenî. Goreyê Peymanê Sewrî de, Serekê Cemîyeta Tealiya Kurd Seyît Ebdulqadir û mebûsê TBMM'yî Wusif Zîya Begî reyde tîkilî ronênî û samedê heqgirewtîşê kurdan rê serpêrodayîşê Cemîyetê Mîletan kenî.

Senî ke şar eşnaweno şarîstanê rojakewtî armenîyan reyde barr beno, tayê eşîr û kesî bertek denî.

Înan ra yew zî Seidê Kurdî yo. armenîyan reyde barrkerdişê şarîstananê rojakewtî qet qebûl nêkeno û nê mijar ser ro gelek nuşteyan nuseno.

Bi dek û dolaban vera jûbin day

Tarîxo fermî qestî ra behsê rayvistişê azadiye nêkeno. Çimkî merkezê tîgêrayîşê xoverdayîşê netewe yê kurdî yê 1925'î de rayvistişê azadiye esto. O wext dewlete zaf manîpulyasyonan viraştî. Mesela no tîgêrayîşê tîgêrayîşê netewe bi la dewleta Tirkîya heme ca de zereyê Tirkîya û teberî de, vatîbî no serehewanayîşê Şêx Seidî yo û tîgêrayîşo netewe nîyo, tîgêrayîşo olî yo. Çapamenîya zere û teberî ra nahawa vatîş dabî.

Wusif Zîya Begî zî Kurdistan waştê

Wusif Zîya Beg zî Bedlîsî ra bi. O zî verê cemîyetê tealiya kurdan de

Tersanê xo ver qetil kerdiş

Xalit Beg, vistewreyê Şêx Seidî bi. O, awankeranê cemîyetê Azadiye ra yew bi. Kurdewarî ser ro gelek xebat kerdbi. 20'ê Kanûn 1924'î de Erzirom de tepeşîyeno. Wekilê qomutanê tumenî yê esparî Filîl Beg serekê Dîwanê Herbî yê Bedlîsî bi. Nê dîwanî Xalit Beg mehkeme kerd. 14'ê Nîsan 1925'î de saet panc û nêmi de Bedlîsî de Xalit Beg, Wusif Zîya Beg, birayê Wusif Zîya Begî teymen Elî Rîza Beg, zamayê Wusif Zîya Begî Fayîk Begî pa Mela Evdîrehman, 'zagonê welatê îxanetî ra,' gulan ver de xeniqîyenî.

xebitîya. Tira pey Xalit Begî reyde rayvistişê azadiye roneno. Dima zî mebûsê Bedlîsî beno. Serra 1924'î de serehewanayîşê Beytuşebabî de dewlete ey sebebê nê serehewanayîşî vînena û citmenga 1924'î de ey tepêşenê û ey raykenê Zindana Bedlîsî.

Dewlete hinî fehm kena ke, rayvistişê azadiye heme çayê Kurdistanî de xo ray finena. Gelek cayan de welatparêzî, netewîyeyî û hêşyarî virazena. Dewlete hinî nêvindena dest bi tîgêrayîşî kena. Verê lîderanê nê rayvistişî tepêşeno.

Xalit Beg û Wusif Zîya Beg verê xeniqîyayîşî nê vateyan vanî:

Xalit Bego Cîbraniy: "Ez vera şima de tena nîya. Peyê min de Mezopotamya est o û netewa kurdo mûazzam est a. Şima min eyro xeniqnenî, la bizanî ke bêşik, siba ko tornê ma şima çin bikerî."

Wusif Zîya Beg: "Ma tersayî ke şima rutbe û mevkîyan reyde ma bixapînî. La şikurê Homayî ke şima mermî, gulan û layan reyde yenî vera ma û no samedî ra, ma qet poşman nîyê. Sayê nê dersdayîşê şima ra, tornê ma ko heyfê ma bigêrî."

Çûçika kerge, nêbena ordege

Zere vana ez kam a? Geyrena rûçikê kewmê xo. Dewe de kergî est bîy. Vera vera şîyênê hetê înan, çi qasê ke hetê înan şîyênê ewnîyêne ke înan manena û kergan reyde hîna weş pêkena. Kerg nêbena ordege

ALÎ ORUÇ

Paştîya yew koyî de hemme tewir sebze û fêkî ameynê resnayîş û sey cemedî yew awe pêl-pêl ameynê. Dewa ma ana yew tewir û weş yew dewe bî. Bawer gedeyêko 10 serre be. Qama ey derge o barî û tital be, birû ey sey yew keleme xêz kerd-eye, postê ey sey yew heba xelî, gijik û zimbêla ey sîya û jîr yew tût bi û hemme çi pers kerdîni û e yo, nê yê, ey estbî.

Keyeyo ke bawer cuwîyêno ey ra ver çem vêreno û çem aşme wisarî de vêşî beno. Hamnanî zî kemîyeno. Tikêkî aver çem yeno pêser beno gola girde. Malbata Bawerî ordegan weyî kenê. Ordegan ra yew qirp kewena. Bawer maya xo ra destûr wazeno û yew hakê kerge dekeno binê ordege. Wextê înan ame se hakî şikîyênê û çûçikî yew yew hakî ra vejîyênê teber. Yew di rojî nêverdanê leyîrî vejîyê teber. Leyîrî zerreyî keyeyî de weyî benê.

Çend rojî ra pey ordege û leyîrî veradiyênê teber. Bawer çûçikan ra ewnîyeno. Ê ordega makî hetê seya awe şina û leyîrê aye, şopa aye ra şonê. Maya înan dekewena awe. Çûçikî verî kilkiyenê (tereddut) dim ra yew yew dekewênê awe û o ke hakê kerge ra vejîyayo newba ey yêna. Bawer nameyê ey Zere nawopa (panawo) û ma zî ey ra Zere vajê.

Zere nêwetêno dekewo awe û tena kinare awe de vindeno. Yew aver yew apey şino o xo şidêneno, kom keno û xo veradano mîyanê awe lingê ey erd ra durî benê ça bo xeneqîyeno (fetesîyêno) awe dekewena qirika ey

û xo zor bi zor erzeno teberê awe. Bê nefes maneno û vejîyeno yew kerra ser û ser kerra ra birayanê xo temaşe keno birayê ey awe de esnaw kenê û ey nişkeno esnaw biko û tena teberê awe de maneno û birayê ey awe ra nêtersenî labelê Zere ça bi bix-eneqîyo. Zere tersan ver ra bermeno û maya ey xem nêkena û nêna hetkarîya ey. Zere famkêno ke çîyo ke şaşkî şino. Labelê çi, çi semed ra ana beno ey yew vate (maxne) nêşkeno bido û nişkeno ti ra mîyan ra vejîyo.

Ordege her roj şina gole û leyîrî pêro pîya esnaw kenê labelê, Zere mil deraynaye pawena. Ti ra pey mar ey fetelno o no semed ra xo merg ra zor xelesneno. Ê kinarê çemî de ge çereno ge bermeno ge ge zî rakeweno.

Rojî vêrenê, leyîrî pûrtê xo rişnenî, tewêrna benê û wextê organîkî resenê. Pûrt, pîrnîk, ling û vengê Zere ê birayanê xo ra tewêrna beno. No sewbîna bîyayîş (bedilnayîş) Zere ano fikiryayîş û hinzar û yew persî yenê Zere vîrî, ti ra pey Zere vano ez kam a?

Ê geyreno rûçikê kewmê xo. Dewe de kergî estbî vera vera şinê hetê înan, çi qasê ke hetê înan şono ewnîyeno ke înan maneno o kergan de hîna weş pêkena. Kergî nêkewenê awe vera vera birayanê xo ra durî kewena. Zere birayanê xo nêmaneno kaydê ey rê Zere ra henekê xo kenê. Ê ey sey birayê xortî vînenê no dirim zerrîya ey zaf dejneno û birayan dê xo rê zerreyî xo de vera vera derdê înan gird keno. Ê ê min nêgenê mîyanê xo Ez zî xo rê tena bimana û Zere xo tena verdano. Ê mezgê xo de persan ano vatiş.

Zere vera vera gird beno û dîk beno, fam keno ke ordege nîyo û kewmdê kergan ra nêameyo. Ê kergan rey ra cuwîyeno û şino pûnikê înan û kergê makî weştê ey şinê. Ordege serranê xo ê girdan de fam

kêno ke maya ey, ey weyî kerdo û kewmê kergan ra yo.

Hem ziwanê ordegan hem zî ziwanê kergan mûseno, hem cuyê ordegan hem zî cuyê kergan museno. Cuwîyayîşê û fikiryayîşê ey hem ordegan hem zî sey kergan o. Di ziwanî, di kulturî û di cuyî ey benê û hem kergan hem zî ordegan ra hes keno.

Gedeyê kurdan serranê kijekan de dibistanan de tirkî musenî. Dibistananê Tirkan de her wext vanê şima tirk î û sîwend wendiş danê. Gedeyê kurdan bîyê tirk tewr vernî ra asimilasyonî fem nêkenê. Çi qasî ke gird bê ay wext mezgê înan de tayn tewir persî û bedelyayîş ca gêno.

Ê fam kenê ke ey tirk nê kurd î. Kurdî nêzanê la fam kenê ke kurd î. Na ra zî fam kenê ke ameyî xapênayîş ti ra zûrî vajîyaya. Ê no xapênayîş reyde vejîyênê koyan ser, bi verbê no politikaya asimilasyonî nêhesbyayîşî vîndenê û şer kenê.

Zere verî xo ordege hesebneno dim ra gird beno û ewnîyeno ke pûrtê ey ordege nêmaneno û fam keno ke kewmê kergan ra ameyo û no dirim raştî (raştîkî) gineno mezgê ey ro. Merzgê Zere tîmîyan keweno û xo rind nêhesbneno û gêreno kewmê xo. Gedeyê kurdan sey çûçikê Zere mezgê xo de xohesîyenê.

Zaf serran ra dime dirimê raştî musenê û no geyrayîş û perskerdiş dibistanî (zanîngehî) ano veradeyîş û azadî xo dimra vazdanê û bi zorî reyda heqê înan girewtîş semed ra cuyê xo danê.

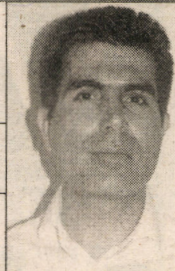
Ez cuyî ra zaf heskena, qasê ke semedê ey, Vano: "Ez şêna bimira." Bawer zî sey cuyê Zere şerê rumetê xo de rayîrê xo di şono. Ê nika zî Bawer (Ali ORUÇ) Girtîgehê Amede de yo û her wext nûseno o ma zî ko nuştayonê ey kaydê wendoxanê Welat Verrojî rê biaçarnê.

Açernayox : Helbestê Amedî

Têgeyrayîş

Zerweş Esnaw

Zerwesnasaw@gmail.com

Demokrasî temînatê çîyayîye yo

Başo ke welatê ma de heme hetî ra çîyayîye est a. Mesela, hetê olî ra û hetê mîletan ra welatê ma zaf zengîn o. Werekna hîna zaf bibîyîne ma hîna keyfweş biyêne. Nê pêro zî temînatê demokrasiyê yê. Başo ke, welatê ma de hetê olî ra; yahûdî, xiristîyaney, yezîdîti, elewîti, musulmanî, sunnî est ê. Hetê mîletan ra zî; armenî, erebî, tirkî, keldanîyî, suryanîyî, tirkmenî, koçerî est ê. Ma rayna vanî başo ke şima pêro zî est ê.

Ma şima reyde est ê, ma şima reyde bextîyar û bextewar ê. Sayê şima ra ma xo şinasnenê û sayê şima ra ma dinyaya xo û dormeyê xo şinasnenê. Sayê şima ra ma yewbinan ra hinî tehamul kenê, pêkenîê û sayê şima ra ma havila demokrasi vînenê û ma demokrasi bonder benê û ma hinî nêvanê heme kes wa sey ma bifikirîyo û wa sey ma têbigeyro. Şima çîya yê, ma çîyayîya şima de ma serreyê xo dernenê û ma şima rê rêzdar û hurmetdar ê.

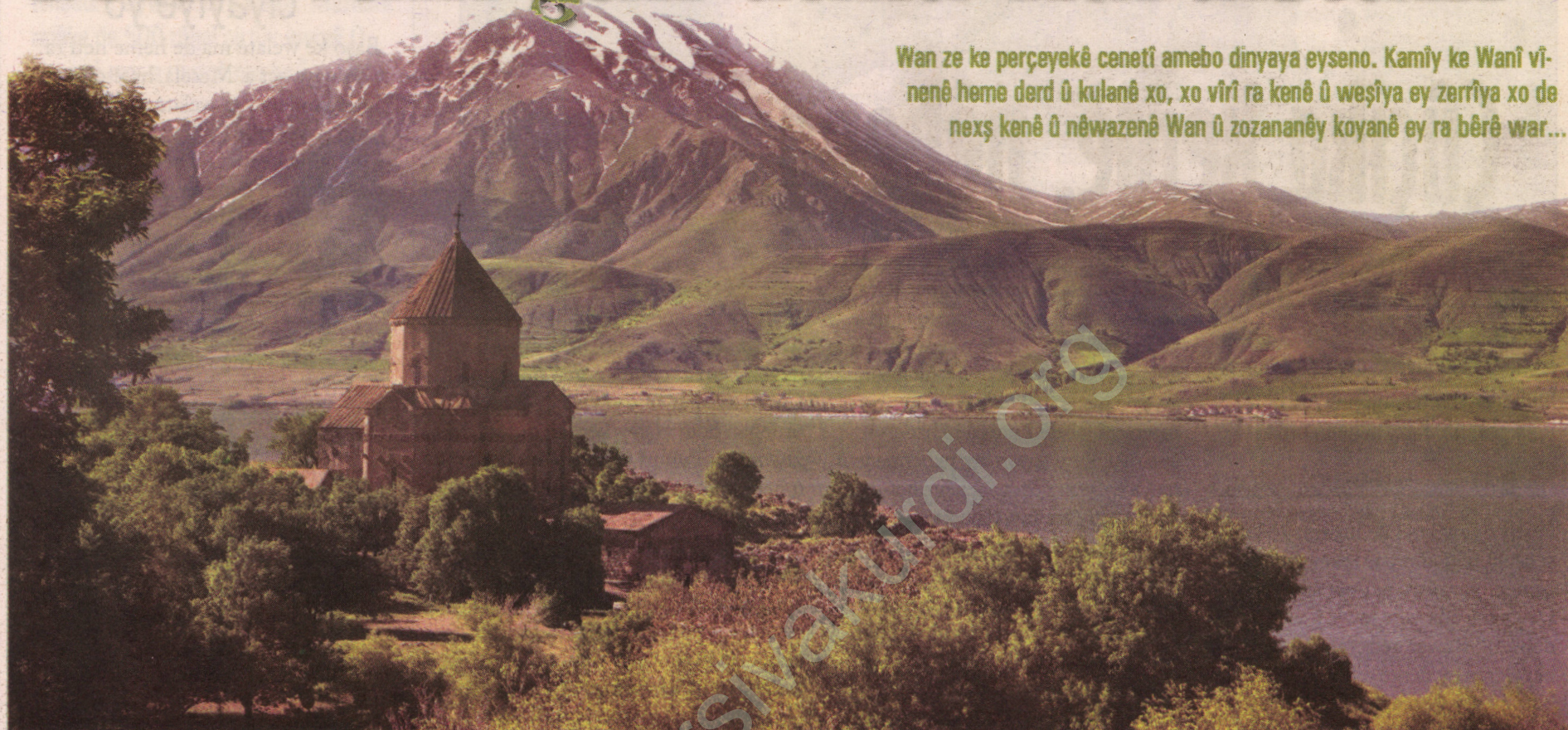
Hinî bes o, ma însanan sey xo kenê. Hinî însanan ser ro zilm û zordarî bihewanê. Însanî xo senî vînenê wa ey hawa xo bivînenê. Ma hinî însanan seyokerdişî ra fek ver ra dê. Însanî, mîletî, olî wa azad biciwîyê. Mumkun nêyo mîrdimî pêro homojen û yewpare bibê. Çend çîyayî est a hende zengîneyî est a. Zengîneyî yewkerdişî de çin a, zengîneyî çîyayî û azadeyî de est a. Zengîneyî ciwîyayîşê çîyayîyan de est a. Mîrdim encax çîyayîyan de çîyan bonder beno. Mîrdimeyî çîyayîyan ser ro aver şona. Ma wayîrê çîyayîyanê xo bivejê. Raştîkî ra zî çîyayîyê ma est-biyîşê ma yê. Demokrasi çîyayîyan ser ro berz bena û zengîneyî kapitîlastî ra nê, kulturo demokrasiye ra kifş bena. Ma zî çîyayîyanê xo ra iftîhar bikerê.

Demokrasi xora mîyanê çîyayîyan de ciwîyayîş o. Demokrasi tena ma rê nê, heme kesî ra lazim o. Mevajê ke, ma inka baş ê, ê binî se benê wa bibê. Roj biyero ke şima zî demokrasi biwazê la wext wextî ra bivîyaro. No semedî ra bêtêvernayîş demokrasi çareyê heme derdan o û demokrasi ra fek ver ra medêsa.

Gola Wanî herme hetan ra bi awa çeman yanêbi robaran weye beno. Heme robarî nîne wanî ser labelê feydeyê înan est o. Mîyanê sînoranê Wanî de robarê qicî zafê û zafê nê robaran Gola Wanî ser ro rişenê. Robarên; Laya Memedîkî,

Laya Zilane, Laya Bendimahî, Laya Xoşapî, Karasû, Laya Arpak û Laya Memedîkî. Nê robaran ser û cayên ke rijyenê wanî de bi giraney masewaneyîye zî est a. Maseweyê wanî teybet ê. Şikenê awa bi sodaye de bicuwîyê.

Gola Wanî gan dana Kurdistanî -II-

Wan ze ke perçeyekê cenetî amebo dinyaya eyseno. Kamîy ke Wanî vînenê heme derd û kulanê xo, xo vîrî ra kenê û weşîya ey zerrîya xo de nexş kenê û nêwazenê Wan û zozananêy koyanê ey ra bêrê war...

AVER PAYIZ

Na gola ke nameyê xo dana şaristanê Wanî, gola sodayine ya tewr pîl a Tir-kîya û dinyayî ya. Hîrayîya na gole 3 hezar û 713 km² û behre ra berzîya aye zî 1647 m ya. Xorîniya gole tay cayan de resena 250 m yî. Di mîyanê gole de çar hebî girawî estê. Nameyê nê girawan nê yê: Girawa Axtamare, Girawa Lîme, Girawa Çarpanaxe û Girawa Artîye.

Gola Wanî wextê verênan ra heta ewro bi nê vateyan hameya namekerdiş: Behra Berze, Behra Nare, Behra Corêne û Deryaçe (Bi manayê Deryaya Qice de). Awa gole zaf solin û sodayin a. Bê sabûn kef dana û bê madyê pakkerdişan heme çi tede yeno şitiş û pak kerdiş. Yeno vatiş ke, awa gole ya solin û sodayine nêweşîyanê posteyî rê baş a. Gole her demserr û her saet rojhelat û rojawanî de rengêko cîya gêna. Qeraxê gole bi dar û berg ê û dorûverê gole de plajê tebîî estê. Bi heme nê taybetîyanê xo Gola Wanî semedê gêrayîş û vînayîşî ercîyena.

Efsaneyaya Girawa Axtamara

Qaydeyo ke yeno vatiş nameyê "Axtamara" efsaneyaya armenîyan ra yeno. Vanê ke bi nameyê Tamara ke-

nekêka ciwane estbîya û piyê aye ke-şîşê derî / kiliseyî bîyo.

Zerrîya xortêk dekewena na kêneke. La na rewşe bi zerrîya keşeyî nêbîya. No xort her şan heya qeraxê girawe bi esnawe şino û girawe de waştîya xo vî-neno. Wexto ke lajek yeno, semedo ke tariyî de rayîrê xo vîni nêkero, Tamara bi çilaye paweyê ey vindena.

Badê ke piyê kêneke înan hesêno, planeke înan rê hederneno. Şewêka te-fûdûmanine de xort qeraxê awe de roş-nîya çilaye paweno la nêzaneno ke çilaye destê piyê Tamara de ya û dorû-verê girawe de gêreno. Semedo ke keşîş helûgame cayê çilaye bedelno xort zî pey adirê aye ra verê xo bedel-neno. Na rewşe heya lajek mîyanê awe de vîni beno dewam kena.

Peynî de vateyêka fekê xortî ra hameya eşnawitiş na bîya: "Ax Tamara!"

Nê semedî ra Tamara jehr wena û mirena. Piyê aye zî kerdişanê xo ra poş-man beno la hinî zaf erey keweno. Badê na mesela, nameyê girawe "Axtamara" maneno û heya roja ewroyî reseno.

Mabîne Wan û Tatwanî de rayîrê trêne û rayîrê ferîbote esto. Şiyîş û hameyîş bi înan reyde virazîyeno. Mabîne nê îskeleyan de seferê vagon, bar, erebe û raywanan yeno kerdiş. Na ray-waniye bi ferîbote qasê çar saetan

dewam kena. Gola Wanî ser o semedê gêrayîşê girawan zî seferî virazîyênê.

Semedê sporanê awî rê Gola Wanî hay bena. Dorûverê gole, aşmanê wisarî de bi vilanê reng bi rengan xemel-yeno. Di hereme de gûlmexîn, vila endemîk a tewr muhîm ê.

Erdnîgarîye zê peçeyekê cenetî ya

Bi her hawayî tarîxî ra heta na gamî medenîyetîy Wanî ra ravêrayê. Heme zî xozayî ra heyran mendê û ze ceneta ney dinyayî bi name kerdê. Heta goreya efsaneyî, Wan cayê Hz. Hawa û Hz. Ademî yê sifteyin o.

Hewayê şaristanî bejî yo. Zimistanî zexm û dergê la xeyrê gole ra hewa bi goreyê hereme biney nermo. Germîya şaristanî, Zimistanan nîzdê 150 rojî binê sifirî de yo. Hamnanan zî germîye vîst roj hîrê dereceyî ser o vêrena. Erdê Wanî heştay roj binê vevre de manenê. Hamnanan şilî taya.

Dorûverê Gola Wanî hetê nebatan ra dewlemend o. La koyê Wanî rut- repalî.

Erdê şaristanî seyî ra 70 merg, seryî ra 23 ramite, seyî ra 2 zî birr ê. Herema şaristanê Wanî, cayê koyanê volkanîkan a. Seyî ra 53yê erdanê şaristanî ko, seyî ra 33 zozan û seyî ra 14 zî deşt ê.

Erdê şaristanî sey zozanêko berz

ê. Berzîyê hereme nîzdê 2 hezar û 200 m yo. Gilê koyan duz o. Koyê hereme yê namdarî nê yê: Aladax (3356), Tendurek (3660), Yumru (3354), Mengene (3412), Yixîttepe (3628), Başet (3684 m), Hasabeşîr (3503 m), Cat (3146 m), Îsabey (2837 m), Kuş (3529 m), Yedî Tepe (3162 m) Îspîrîz (3668 m), Kazan (2890 m), Çadir (3537 m), Calban (3250 m), Vaviran (3550 m), Erek (3200 m).

Zozanêy hîray est ê

Wanî wayîrê deştanê hîra û giranan o. Deştê namdarî: Çaldiran, behre ra berzîya aye 2 hezar m, hîrayîya aye zî 315 km² yo. Deşte, zimistanan tim binê vevre de ya û hamnanan zî bena heze.

Dešta Muradîye: Cayo ke awa Bendimahî resena Gola Wanî de hameya raşte. Hîrayîya aye 115 km² yo. Bi hîrabîyîşê Newala Karasûye reyde Duzlongê Tarhanî, Noşar û Ak-bûlakî yenê raşte. Bi hîrabîyîşê Newala Hoşapî zî Dešta Hoşapî, Dešta Havasor yenê raşte. Deştê ke Newala Memedîke de yê nê yê: Duzlongê Saraye, Duzlongê Karahalkî, Duzlongê Erçekî, Dešta Wanî (Şaristanê Wanî na deşte de awan bîyo), Dešta Ercîşî (Ercîş na deşte de awan bîyo). **QEDIYA**